

Előfizetési árak:

Egész évre . . .	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre . . .	1 „ 50 „
Egy órára	— „ 50 „
Egyes szám ára	8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádasy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólítások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl. Előfizetések elfogadtnak még valamennyi könyvkereskedésben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

A kivándorlás megszüntetése.

Éveken keresztül megszoktuk már azoknak a rövid híreknek a regisztrálását — úgy a fővárosi, mint a vidéki lapokban — hogy ezt és ezt a szegény ördögöt itt és itt elfogta a rendőrség, mert Amerikába akart menni, s hogy illetőségi helyére tolonczolta vissza, a hol pedig az illető házáat, földjét s mindenét eladta s így ott ép oly idegen, mint New-Orleansban vagy Valparaisóban. Ilyenkor még egy rakás szitok is halmoztatik a „leketlen“ kivándorlási ügynök fejére és csodálatos naivitással leczkét adunk a kivándorolni akaróknak a hazaszeretettől és honfui ragaszkodásból.

Hazaszeretetre hivatkozunk ott, a hol kenyérről van szó s feledjük azt, hogy az önföntartás és családföntartás ösztöne régibb és hatalmasabb mint az államalkotás és a röghöz való ragaszkodás ösztöne.

Hébe-korba megpendítették a vidéki sajtóban azon eszme is, hogy miként lehetne a kivándorlásnak utját vágni — gazdasági uton. Ugy látszik azonban a társadalmi kérdések megítélésében még mindig nem ismertetik el a vidéki sajtó olyan tényezőnek, melynek véleményét a kormányon mérvadónak tekintenék. Pedig a vidéki sajtó nem arra való, hogy a nagyoknak hizelegjen fölfelé és általános frázisok reprodukálásával töltse meg hasábjait, hanem fontos missziót teljesít általa, hogy a vidéki sajtó emberei közelből látják a nyomort, tisztán szemlél-

hetik a bajok indító okait s ebből kifolyólag a helyi érdeket képviselve egy-szersmind országos érdeket képviselnek.

S van-e eredménye a fölszólalásoknak? Semmi. Az elszegényedés óriási mértékben növekszik, a kivándorlás egyre tart. Egyre tartanak az államnak prohibítív intézkedései a szegény polgárokkal szemben, kik itthon már nem tudnak megélni s azért veszik kezükbe a vándorbotot. Joguk van nekik erre, mert az ember szabad teremtmény s oda mehet, a hova neki tetszik.

De hogy az emberanyag az országban maradjon s a munkáskéz a munkaerő kínálatát ne vigye idegenbe, hanem munkaerejét itthon adja bérbe (mint azt a nemzetgazdaság nyelvén mondanók) arra instituálhatók volnának oly intézkedések, melyek sem az egyéni szabadság törvényeibe nem ütköznek, sem az állam érdekeivel nem ellenkeznek

Hazánk par excellence agrikultur ország s a munkáskérdés az agrikulturában jelentkezett a nyáron. Egyszersmind konkrét esetben igazolva lett az alföldi zavar-gások által azon elv, hogy az ipari verseny sem a munkásnak, sem a munkaadónak nem válhat kárára, amíg a mezei gazdaságban a versenynek a szegényebb adja meg az árát. Egyszerre áttérni a belterjes úgyszólván kerti gazdaságra pedig nem lehet; hanem e helyett a munkaerőt olyan terre kell terelni, a mely nálunk eddig még úgyszólván parlagon hever: a nagyipar és gyári-ipar keretébe. Evvel akadályozhatják meg a ki-

vándorlást és az ezért való ódium le-vétetik azon urak fejről, (nem a kíván-dorlási ügynökök ezek) a kiket a kíván-dorlás apostolai czim tehetetlenségük-né fogva megillet.

Kicsinyes, apró-cseprő intézkedésekkel a számtalan elemi csapás által sujtott nép helyzetén nem lehet segíteni, most már elérkezett az idő, hogy az állam — a primus inter pares — a tervezgetések és időleges orvoslások teréről átlépjen a társadalmi tevékenység terére; hogy a nemtörődomség súlyos vádjait el-hárítandó, összes anyagi erejét immár önteste betegségének orvoslására fordítsa! Mert nem káros tünet-e az, hogy valamely iparvállalatnak megalapítását hozsan-nával üdvözöljük és hazafiui önföl-ladozást látunk ott, hol pedig csak ér-dekek harcza van. Tudom, hogy e kijelentésemmel sokan nem értenek egyet s még ezután is áldozatot akarnak látni ott, hol pedig csak nyereségre való spekulálás van s hol a tőke dolgozik a ka-matokért.

Meg kell néznünk az iparvállalatok részvényeinek tőzsdei árfolyamát. A szomszéd országok egyikében sem emelkedtek ezen részvények olyan magasra a kibocsátási ár fölött, mint nálunk. E száraz tény egymaga dezavual minden oly féle állítást, hogy nálunk az ipari vállalkozás reszkurozott dolog. A hol nyers anyag és fogyasztási piacok vannak, ott biztos alapra van tekintve az ipari termelés ter-mekeinek versenyképessége. S hogy ez mind eddig kellőképen kihasználva nem

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Rózsabimbó.

Láttam egy szép rózsát,
Bimbó még csak félig,
Mert a meleg napsugarak
Nagyon ritkán érik.
Hátha még úgy igazában
Sütne a nap rája!
Nem lenne e nagy világnak
Gyönyörűbb rózsája.

Láttam egy szép kis lányt,
Borús volt az arca,
Meglátszott a szerelemnek
Szenvedése rajta.
Könyben úszó szép szemeit
Én reám emelte,
Azokon át ragyogott ki
Bubánatos lelke.

Elhervad a rózsza
Harmat, sugar nélkül,
A leány is a szerelem
Melegétől szépül. —
Rózsabimbó, barna kis lány
Add a szíved nékem;
Éljünk együtt, mint a páros
Csillagok az égen!

Naszódi István.

A leghababbb természet ölében.

— Irta Nagy Sándor. —

Kunyhóm négyszer oly magasságban van, mint az Eiffel-torony legvégső csücske; hátsó részének ablaka az adriai tenger hullámaira tekint, ajtaja meg Hercegovinába nyílik. Fönt élek a megszállt tartomány sziklaesücsén, a keselyük hazájában, hova nem hozták el a népszámlálási ívet, tehát nem tartozom egy országhoz sem. Magam vagyok a köztársaság és az elnök egy személyben. Országomban nincs adó, nincs végrehajtó; ha pedig egy finánc odavetődnek, kivájnák a sasok a szemét. Ha butykosomban megmelegsik a víz és nem akarok lemenni a sziklaforráshoz, megvágom a legelső nyírfát s csak úgy ömlik belőle a hűvös, édes nyírvíz, melyet nem rontott el a regále, meg a fogyasztási adó. Országomban boldogság és — a mi többet ér — egészség uralkodik. Nem félek én a haláltól, mert azt hiszem, hogy örökké fogok élni. Évszázadokat éltek a fák, melyeknek sűrű lombozata bearnyékolja kunyhómat; évezredek éltek az alattam morgó sziklaóriások, melyeknek tövén megtörnek a fölkorbaesolt Adria hullámjai: miért ne élhetnék én is addig?

Kamaszéveimben betegen vittek föl Buda-pestre, hol az orvosi tudomány kapacitásai azt mondták, hogy még fél évet élek. Tovább vittek, Bécsbe. A megboldogult Ultzmann tanár, midőn megvizsgált, csak azt mondta, hogy: „Utazzék haza.“

De biz én nem utaztam haza, hanem ide jöttem lakni, a Veliki Gráda hegy tetejére.

Hárman élünk itt: egy hü öszvér, török szolgám és én. Egy titkos kigyóút vezet föl a tetőre, melyet kívülünk senki sem ismer, és a melyen egy napi út alatt leér a szolgám a völgybe, hol bevásárol és az érkezett póstát elhozza.

Miután jó fegyvereim vannak s az erdőség tele van vaddal, nem sok vásárolni valóra van szükségem.

Igen korán kelek föl.

Ha a szemhatáron a hajnal derengve küzd az eltűnő éj homályos szürkületével és a távolban a vizek medréről följönni látszó napkorong aranyos sugárszivárványait kezdi szétküldeni a rónaságon; a tenger csillamló tükrét pedig menekülve hagyja el az utolsó ködfoszlány, elpárologva a magas régiók kékes légkörében: kimegyek kunyhóm elé a szikla ormára és bámulom

volt, annak oka a gazdag tőkepenészeknek és még gazdagabb vidéki tőkepénztáraknak idegenkedése az ipari vállalkozásoktól.

A tőkének hazánkban tehát okvetlen az ipari vállalkozás felé kell fordulnia s ezzel egyszermind megoldatik a kívándorlás kérdése is; mert az emberi erő, a télen tétlenül heverő munkaerő és az egész évben tengődő munkás foglalkozást nyer. Nem kell majd szuronyal és erőszakkal visszatartani az embereket a kívándorlástól, mert itt is lesz tere a munkálkodásra.

És miért kell ennek bekövetkeznie? — Azért, mert az állam háztartásában megszűnt a deficit s ennek folytán új járadékok nem bocsáttatnak ki, a vasuti részvények el fognak tűnni a tőzsde árto-lyamjegyzékéből (mert azoknak beváltását átvette az állam) s így a tőkének okvetlen más beruházásokat kell keresni, a mint azt a gyors egymásutánban keletkező részvénytársaságok máris mutatják. A pénzvilág úgy a saját, mint az ország előnye érdekében fölkeresi az ipari vállalkozásoknak általa eddig elhanyagolt terét, a vidéki gazdag pénzintézetek a kölcsönadásnak zük köréből kimozdulva pénzüket gyümölcsöző vállalatokba fogják fektetni. — Igénybe veendik az előnyös állami kedvezményeket és virágozni fognak.

Ezen változás be fog következni, mert be kell következnie. A szegény nép a csapásoktól sujtott és az adó alatt görnyedő nép nevében örömmel üdvözljük e jobb jövő hajnalának derengését.

Jutassy Ödön.

Nemzeti párt. A mérsékelt ellenzéki párt új nevet vett föl. Kedd óta nemzeti párt a neve, a mit azzal okolnak meg, hogy az eddigi elnevezés nem fejezte ki a párt programját, csak helyzetét s a kormányhoz való viszonyát jelölte meg. Az új elnevezéssel állandó politikai irányát kívánja a párt kifejezni. A név tehát más lett, az irány azonban marad a régi, mint ezt a párt maga is mondja. Tehát a mi pártunk, a függetlenségi és 48-as párt viszonya is az új nevű párthoz — marad a régi. Marad a régi t. i. abban, hogy ezentúl sem tekintjük a mérsékelt ellenzéki — ma már

nemzeti — pártot mindenben szövetségeseinknek, ezentúl sem követjük őket minden térre, mert ezentúl is csak az a régi nagy választófal fog közöttünk állani, a mely ellen mi továbbra is küzdünk: a 67-iki kiegyezést alkotó intézmények főtartása, mely pedig az újonnan nevezett nemzeti pártnak ezentúl is benne lesz a programjában. Miután pedig nemzeti politikát üzni ebben a szellemben nem lehet, csakis a függetlenségi és 48-as párt programjával: mi el sem ismerhetjük nemzeti pártunk az Apponyi pártját. Ez a címváltoztatás — úgy látszik — szintén csak a választási előcsatározások egyik pukkanó bombája, mely nem egyebet akar, mint az eddiginél valamivel jobb hangulatot kelteni a párt mellett a választó közönség sorai között. Eddig — akárhogyan hangoztatták is, hogy ők a kormány ellenesei — a választók nagy része bizalmatlankodott, mikor a 67-es alapot hallotta emlegetni. Ezzel a „nemzeti“ című programmal most már nagyobb hódítást remélnék — a függetlenségi párti kerületekben. Ennek azonban a valódi nemzeti czélokért küzdő függetlenségi párti választók nem fognak fölülni, s csak azon esetben fogják támogatni — mint tették eddig is — a „nemzeti párti“ jelölteket, ha kerületükben kormánypárti és „nemzeti párti“ jelöltek közt foly a tusa s függetlenségi párti jelölt egyáltalában nem lenne.

A függetlenségi és 48-as párthoz.

A függetlenségi és 48-as párt előke, Irányi Dániel a következő felhívást intézte a párt vidéki tagjaihoz:

A függetlenségi és 48-as párt tagjaihoz! Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt megbízása értelmében van szerencsém vidéki elvtársainkat ezennel föl hívni, hogy a bekövetkezendő általános képviselőválasztásokra való tekintettel minden választókerületben haladéknélkül szervezkedjenek, e végett az illető hatóságnál tett bejelentés után, gyűlést tartva, elnököt, alelnököket, jegyzőt s bizottságot választanak, mely bizottságnak feladata lesz a végleg megállapított választói névsor segítségével pártunk tagjait községenként összeírni, azok szaporítását fölvilágosítás útján eszközölni, a választásig egyetértésben megtartani s netaláni hivatalos nyomás ellen megvédeni.

Együttal kérem a megválasztott elnököket, hogy a történt alakulásról az orsz. függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottságát (kerepesi-ut 11. sz. a.) értesíteni szivesek legyenek, kijelentve,

hogyha a szervezkedés elősegítése végett elvtársaink netalán valakit a központból kiküldeni óhajtanának, ez iránti kívánságukat teljesíteni készek vagyunk.

A mi pedig a többi ellenzéki pártok, illetőleg árnyalatok irányában választásoknál követendő magatartást illeti, ez iránt a központ rövid időn még a folyó október hónapban fogván határozni, azt a kérelmet vagyok bátorintézni elvbarátaimhoz, hogy ezen határozatot bevarva, addig az említett pártok, illetőleg árnyalatokkal semminemű egyezkedésekbe bocsátkozni ne méltóztassanak.

A nélkül, hogy a nehézségeket, melyekkel megküzdünk kellend, kicsinylenők, mi mégis, támaszkodva ügyünk igazságára, bizalommal nézünk a jövő választások elé azon reményben, hogy polgártársaink összesen és egyenkint bátran és önzéstelenül megteszik hazafiúi kötelességüket. Budapest, 1891. okt. 19-én, Irányi Dániel s. k. elnök.

Az utadó kivetése 1891—1892-re az új közmunkatörvény (1890: I. t. c.) alapján az ország összes törvényhatóságai immár végre van hajtva s teljesen áttekinthető a törvény része végrehajtásának összeredménye. A múlt évben az összes törvényhatóságokban 7520,000 forintot képviselő közmunkaerők állott rendelkezésre. Az utadó alapján e jövedelem 8565,000 frtra, vagyis egy millió forintnál nagyobb összeggel emelkedett. Ami az utadó nagyságát illeti, 48 törvényhatóságban 10, háromban 9, tizenegyben 8 százalékát képezi ezen adó a kivetésének alapjául szolgáló állami adóknak. A többi törvényhatóságokban 8%-nál kevesebb az utadó, 10%-nál több pedig sehol sem vétett igénybe. Több törvényhatóságban az utadó alkalmazása az eddigi közmunka teher leszállítását eredményezte. Az utadó jövedelem egészéből kerek számban másfél millió forint van a helyi érdekű vasutakhoz való törvényhatósági hozzájárulás czímén igénybe véve.

HIREK.

— **(Az új hercegprimás.)** Egy tegnapi Pécsekre érkezett magánértesítés szerint Magyarország megkapta már új hercegprimását. A kinevezett Vaszary Kolos pannonhalmi főapát. Ez a hír — bár nem hivatalos formában érkezett hozzánk — a legnagyobb valószínűség látszatával bír. A valószínűséget az erősíti meg, hogy csak nemrég tért vissza Csáky kultuszminiszter Bécsből azzal a meghagyással, hogy a primás-kérdés mielőbbi megoldására

az alattam elterülő tájék természetalkotta kaptárát. Szédítő mélyen terül el előttem a nyugodt Adria. Apály van.

A partokat elhagyták a visszavonult víztömegek, s a mezitelen kimagasló sziklaszakadékokat körülugrándozzák a szárazon felejtett állatfajok. A számtalan féle kagyló mint megannyi gyémántdarab csillog a napsugaraktól, míg a kúszó-mászó rákok sietve rejtőznek el az árnyékok adó kigyóliom levelei alá.

Az ezrével szállodogáló fehér halászmadarak kiáltozva ragadják föl az ugrándo-zó halakat, míg a magasban a kőszáli sasok sietnek át a Karszthegység sziklái közé. A távol szemhatáron számtalan apró halászbárka tűnik föl, a piezi árbozokon tarka vitorlákat lobogtatva, míg Ragusa felől egy nagy gözhajó halad, sűrű füstgomolyokkal jelölve meg utvonatát.

Lassan emelkedik föl a nap a sziklák körvonalából, égető meleget árasztanak vastagon lövelt sugarai. A hegytetőkről elmenekülnek az állatok le az őserdők mélyébe, hol a sűrű lombos fakoronák üdítő árnyékokat adnak a pihenőnek.

Én is elhagyom ilyenkor a sziklatetőt és lepihenek kunyhóm elé.

Az ezeregy-éj meséi valóságban, a természet minden nagyszerűségében tarulnak föl szemem előtt.

Harun-al-Rasid édenkertje ilyen lehetett, melyet a perzsa rabnő oly lelkesült szavakban rajzolt le.

A hegyi növények és vadvirágok százezer-nyi fajtája varázsszerű, álomba szenderítő illatot áraszt szét mindenfelé. Lassan és méltósággal teljesen emelkednek föl a földről a Csernagora hegy óriásai, alant diszitve az őserdők lombozata által, fönt a csúcsokon pedig a kopár mohalepett szirtjeiket emelve föl a felhőkig. A hegy-lábak közé eső hézagokon terülnek el a vadróz-sakkal szegélyezett völgy-medrek, melyeknek buja legelőin százával hever a jóllakott marhasorda, míg a hegyek oldalán az ezrivel ugrándo-zó kecskék tépdésik a sűrű levelű bokrozatot. A bosnyák pásztorfiúk a hűvös fák alá húzódva fujják a tilinkón a szomorú népdalokat, vagy megbámulják a gyakorlatot tartó katonaság mozdulatait.

Ahol pedig a sűrű erdők belemélyednek a hegyszorosoknál tátongó földmélyedésekbe, száraz galyakkal élesztett tűz körül egy-egy cigányesapat hever.

Az asszonyok a bogrács körül torognak és főzik a családnak az ebédet, a sok cigánygyermek pedig ujjongva ugrál egy fiatal róka körül, melyet egy faodúban találtak. A család férfiai egy hatalmas medvét tanítanak táncolni — közbe-közbe föl váltva a maczkó lábai alatt a meleg vaslemezt, miközben keleties dallammal cigány nyelven serkentik gyorsaságra.

Igy múlik el a nap s közelg az alkony.

A távolban a napkorong elstüledni látszik a tenger tükrében, melynek széleit s öbleit a ködhöz hasonló homály kezdi elfödni.

A bokrokban csicsereg a pihenni készülő madárvilág; néhány vadgalamb turbékolva játszadoz a galagonya bokrokon, míg a fakoronákon a mókusok csapatja ugrál bucsuzásul.

Beáll a sötétség és én is fölkeresem szerény hajlékomat, hogy lepihenjek.

Az ablakom nyitva van — nincs kitől félni — és a fölkelő hold barátságos sugarai vidáman köszöntenek be az ablakon.

Künn a természet esendjét csak a lombok halk suttogása zavarja meg; néha egy merész bagoly száll a kunyhóm tetejére és kísértetiesen hangzik, a mint kiáltja: kuvik! kuvik!

találjon módot, s azon esetre, ha a kormány eddigi jelöltjét, miután ellene a Vatikánban bizonyos tekintetek miatt zúgolódnak, keresztül vinni nem lehetne, nyomban más jelölről gondoskodjék. Samassa egri érsek volt eddig a kormány határozott jelöltje, a ki pedig épp ez idő szerint — kivált egyik legutóbbi amily őszinte éppoly haragos beszédje miatt — nagyon is kétségesse tette kineveztetését a primási székre. A kormány legközelebbi jelöltje pedig már régtől fogva Vaszary Kolos, a kit a napokban Csáky miniszter is fölkeresett s vele konferált. Ezzel a hírrel kapcsolatosan kolportáltak a kalocsai érseki szék betöltésének híret is, melyre nézve ismét a mi megyés püspökünk nevét hozták forgalomba. De mi — a legilletékesebb helyen hallott kijelentés után — konstatálhatjuk, hogy mindama hírekből egyetlen szó sem bir alappal. Igaz ugyan, hogy püspökünk épp a napokban Budapesten járt, de e hirtelen fölutazásnak tisztán magán oka volt, mely a legtávolabbról sem függ össze a kalocsai érseki szék betöltésével. Püspökünk a legilletékesebb helyeken többszörösen kifejezte abbeli óhaját, hogy ő Pécsen akar maradni s még a kombinációba vételt sem venné szívesen.

— **(Személyi hírek.)** Dulánszky Nándor megyés püspök kedden este érkezett vissza a fővárosból. — Schmidt vezérőrnagy hétfőn es kedden tartotta hivatalos szemléjét a helybeli kaszárnyák fölött. — Paikert dr. katonai főorvosorvos csütörtökön délelőtt hagyta el városunkat. — Teinzman Viktor a 10. es. és kir. huszárezred parancsnoka a napokban vizsgálta meg a pécsvárad, mohácsi, tolnai és simontornyai huszárszázadokat.

— **(Kinevezés.)** Ő felsége a király, igazságügyminisztere előterjesztésére Peitler Imre pécsi kir. törvényszéki jegyzőt a pécsi járásbírószághoz albiróvá nevezte ki.

— **(Esküvő a miniszterelnök családjában.)** Szapary Gyula gr. miniszterelnök leányát Irma grófkisasszonyt szerdán vezette oltárhoz vőlegénye Révay Simon báró, egy ősrégi magyar család sarja. Az esküvőn, mely Budán a szt. Zsigmond-kápolnában ment végbe, Samassa egri érsek végezte a szertartást, s az udvar részéről jelen volt Klotild főhercegné szony leányával, Maria Dorottya főhercegnővel.

— **(A bérálás)** holnap fog ünnepélyesen végbe menni a székesegyházban. Az összehíráások szerint az idén rendkívül sokan lesznek a megbérálások, kiket a hitoktatók már összehírtak és hivatalosan bejelentettek. Reggel 8 órakor lesz az ünnepélyes szent mise, melyen Dulánszky Nándor megyés püspök fog celebrálni fényes segédkezés mellett, mise után pedig kiosztja a bérálás szentségét, a mi valószínűleg 2—3 órát fog igénybe venni. A templomban a nők a jobb-, a fibérálások pedig a baloldalon foglalnak helyet bérmaszülők kíséretében. Ez alkalommal a szokásos vasárnap szent beszéd is elmarad, mert a bérálás kiosztása ügyis körülbelül délig fog eltartani.

— **(A honvédség köréből.)** Mezey Pál 19. gyalogezredbeli tart. honvéd segédlelkész eddig viselt honvéd segédlelkész rangfokozatáról való leküszönésének elfogadása mellett az illetékes honvédezred póttartalékának nyilvántartásába helyeztetett át.

— **(A legutóbbi püspöki körlevél)** szerint a minap tartott synodalis vizsgálatot Gaál Sándor segédlelkész kintintetéssel — Schmeller Alajos pedig dicséretes eredményre tett le.

— **(Aligha kapunk dohánygyárat.)** Legalább a jövő évben nem. A városok természetesen sorban járnak a pénzügyminiszter elfogadó termébe, mindnek van egy-két hold phylloxera szőlője, hát jogot formál dohánygyárra. Még Arad is, mely mindennél odatartja

a markát s a kir. táblák szétesztésánál is olyan dühöngést vitt véghez, hogy majd elverte Falkot, a képviselőjét, amert „nem szerezte meg“ a táblát, — ezúttal is az első között volt, a kik dohánygyárat kérnek. A miniszter szívesen fogadta ugyan a küldöttséget, de kötelező ígéretet nem tehetett, s kijelentette, hogy a jövő évben különben is csak két helyen szándékozik dohánygyárat állítani, u. m. Ó-Budán és S.-A. Ujhelyen. 1893 ban még egy vagy két gyárat szándékozik fölállítani. Nagyvárad hasonlóképen kosarat kapott, s Tisza Kálmán, a város képviselője, értesítette is a napokban a város polgármesterét, hogy nem számíthatnak dohánygyárra, hanem helyette az ottani állami szőlőtelepet engedik át a városnak. — Ez a koncepció — mert ebben a formájában csak ugyan az — utálatossá kezd válni és mélyen pirulva rösteljük, hogy nekünk, a valódi szegénység szülte kényszer folytán, szintén kunyórnunk kell a kormánynál. De hogy ez így van, annak — mint multkor már megjegyeztük — a kormány botrányos viselkedése az oka. Hát egy minisztertől nem botrány az? — hogy költségvetésénél odadob három fölállítandó dohánygyárat — nesztek veszekedjete rajta, a helyett, hogy minisztertársától, a földmívelésügyi minisztertől már előre tanácsot kérve előre elhatározná, hogy mely vidékeknek fogja adni minden kunyórnás nélkül a három dohánygyárat — azoknak t. i., melyeket a földmívelésügyi miniszter, a leghitelesebb adatai alapján, ilyenekül mintegy kijelöl. Hát nem kökettirozás ez a legjelentékenyebb választókerületekkel? Hát nem koncepció ez? Hát nem botrányos visszaélés ez a nyomorusággal? — melylyel szemben a kormány konkurrensek állit, hogy így az a valóban a nyomoruság elé néző város, csak hogy a népének valami existenciát nyújtson, megmozdítson minden követ s kénytelen legyen lekötelezettje lenni a kormánynak. Gseftelés a koldussal: éppen a mi kormányunkhoz méltó üzletág!

— **(A pécsi ügyvédi kamara köréből.)** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, miszerint Scheibner Kálmán ügyvéd lakóhelyét Pécsről, a kamara területén belül, Mohácsra tette át.

— **(A pécsi dóm külföldi látogatói.)** A napokban Borghese Pál herceg városunkba érkezett sógora Apponyi Sándor tolnamegyei nagybirtokos társaságában, hogy megtekintse a mi dómunkat, melynek híre még a külföldre is eljutott. A herceg mindent részletesen megtekintett és megmagyarázott magának, s elragadtatással nyilatkozott a látottak fölött. A pécsi dóm — úgy mond összharmónia tekintetében még jobban megnyerte a herceg tetszését, mint a külföldi hasonló egyházak. Ezenkívül a római zarándokok közül is többen tekintették meg a székesegyházat, köztük egy francia abbé is, ki még most is városunkban tartózkodik.

— **(A „Pécsi Dalárda“ jubileumára)** Várad Antal dr. már megküldte a prologot, s megígérte, hogy ha csak ideje engedi, okvetlenül maga is lejön a jubileumra. Fogadtatására a rendezőség már megtette az előkészületeket, s óhajtatja, hogy városunknak e nagyhírűvű szülöttjét, ki oly fényes sikerek közt futja pályáját, melyen szülővárosának is juttat egy-egy sugarat a dicsőségből, maga a város közönsége is részesítse a fogadtatás s egyéb ünnepelés tiszteletadásában. A város közönségének még eddig ugyan kevés alkalma volt, hogy Pécs e kiváló fiát ünnepelhesse, ragadja meg hát ezt az alkalmat s költőhöz méltólag tisztelje meg a költőt, ki a most élők között egyike a legkimagaslóbbaknak. A díszhangversenyen közreműködésre fölkerült hölgyek közül Ruhné Ernesztin urhölgy és Chinorány kissasszony ígérték meg közreműködésüket, kik közül az első városunk zenekedvelő közönsége, mint kiváló énekesnőt ismeri, Chino-

rány k. a. pedig, ki zenekonzervatoriumot végzett, a zongorán fogja jeles tehetségét — a pécsi közönség előtt ezúttal először — bemutatni.

— **(A bányagazgatóság)** november hó 1-én Pécsen megkezdte működését. Wieszner, az új bányagazgató már Pécsre érkezett.

— **(A baáni botrány.)** A már vármegyeszerte ismert, a belügyi miniszteriumnak vármegyénk tavaszi közgyűlésén kihirdetett rendeletében „tarthatatlannak és botrányosnak“ jelzett Baán községi vizsgálati ügy fegyelmi részében, melyben a már ezélt fel évvel fölfüggesztett Purman Ferenc körjegyző volt a főszereplő, Szily László vármegyénk alispánja, a napokban hozta meg — a mint értesülünk — az első foku fegyelmi határozatot. Sülyos beszámítasu fegyelmi vétségben mondotta ki a vádlott körjegyzőt vétkesnek, ezért 300 frt pénzbírsággal fenytette, s ennek lefizetése, illetve jogerőre emelkedése után — a baániak nagy öröme — állásába vissza helyezni rendelte. A határozat megokolásában vádlott terhére fölhozza az alispán, hogy a község jövedelmeit, különösen pedig a mintegy 2000 frtra menő adóbehajtasi illetéket köteleességszerűleg nem könnyítette, s hogy, bár a községi vagyonnak a szintén panaszolt bírák által való fosztogatásáról tudomással birt, azt föl nem jelentette; hogy a község által is hozzáférhető nyilvános helyeken hazard játékot játszott, részegeskedett és botrányos magaviseletet tanusított; hogy hivatalából gyakran elmaradoztatott, hivatali kötelessége teljesítésében hanyagnak bizonyult, s ezért fölöttes hatóságai részéről már kilencz ízben rendbírsággal fenytettetett. Előnyére tudja azonban a határozat megokolása a büntetés enyhítésére, hogy eddig még fegyelmileg elítelve nem volt. — A panaszlók többek között még azt — a vizsgálat során beigazolt körülményt — is törekedtek Purman Ferenc körjegyzőnek bűnül betudatni, hogy ő csinálta azokat a hamis nyugtatványokat és ellen nyugtatványokat, melyek alapján éveken keresztül sikerült a bíráknak a község jövedelmei egy részét eltitkolniok és saját céljaikra fordítaniok; hogy ő szerkesztette, s hivatali pecsét alatt jegyzősegédként írta alá, azt az 1887. évi június 10 kén kelt, a vármegyéhez jóváhagyás végett fölterjesztett hamis tartalmu községi képviselő-testületi jegyzőkönyvet, melynek alapján a községi bíróknak magában 1886. évben a község jövedelmeiből 1050 frtot „megtakarítani“ és saját hasznára fordítani sikerült. Az alispán azonban a vádlottnak ezt a cselekedetét — arra való tekintettel, hogy ennek elkövetése idejében körjegyző atyjának csak „szegődvényes írnoka“ volt, — sem fegyelmi, sem bűnvádi úton nem találta megrovandónak. S ez okból sem fegyelmileg számba nem vette, sem az iratoknak bűnvádi vizsgálati útra áttételét el nem rendelte. — Králik Vincze és 170 társa panaszlók az alispán ezen határozata ellen — mint halljuk — föllebezést jelentettek be s föllebezésükben egyebek között szóról szóra ezt az érdekes kérdést vetik föl: „Vajjon három év előtt körjegyzővé történt megválasztatása óta, hivatali hatáskörben, mit kellett volna még Purman Ferencnek megeselekednie vagy elmulasztania, hogy magát alispán úr bírói meggyőződése szerint az „elcsapatásra“ méltóvá tehetné volna??“

— **(Királyi táblás Pécs.)** Mielőtt a királyi táblát Pécs város megkapta, mikor még csak a hozandó áldozatok fölött folyt a vita, s az ellenzék sokalta azért az erkölcsi haszonért a nagy anyagi áldozatot: a polgármester az ő meggyőző argumentumainak a végén — mint a legnagyobb aduttot — azt vágta ki, hogy „ha a királyi táblát megkapjuk, akkor más hivatalok elhelyezésénél ezt a várost ki sem lehet kerülni, mert ez központja lévén egy nagy vidéknek, mintegy természetszerűleg vonzani fog ide más intézményeket.“ Önkénytelenül eszünkbe jutottak ezek a szavak most, mikor nemcsak arról veszünk hírt, hogy a pécs-barcsi üzletvezetőséget is máhova viszik, hanem hogy még a mohácsi sóhivatalt is jövő évi január hó elsején helyezik át — Dárdára. Pedig Pécs is kérte a sóhivatalt a vámhivattal együtt s az inaugurált vonzóerő oly nagy volt, hogy Mohácstól nem tudta idáig elhúzni a sóhivatalt, hanem ez megakadt Dárdán.

Valóban mulatságos dolgokra akad az ember, mikor így az emlékek közt kotorász és rábukkan holmi ilyen jóslásfélé enuncziációkra, melyeknek épp az ellenkezője történik a jelenben.

— **(Kitüntetett színésznő.)** Ő fölsége a király Prielle Kornéliának, a budapesti nemzeti színház tagjának ötven éves színésznői jubileuma alkalmából a magyar színművészet terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **(Az állatszeliidítő tragédiája.)** Nincs ember, kire tragikusabb sors volna, mint azokra az ország-világot bebarangoló állatszeliidítőkre, kik a hajmeresztő látványosság után vágyó kíváncsi publikum előtt úgy keresik meg mindennapi kenyerüket, hogy a vasketreczekbe zárt vadállatok körében mutogatják hajmeresztően érdekes, de veszedelmes produktumait. Igaz, hogy ez a dicsőség csak ideig-óráig tartó; mert a tapasztalás azt bizonyítja, hogy azok a „szelid“ vadállatok legtöbbszörre zsákmányul ejtik azt, a ki türelmével oly annyiszor viszaült. Montenegro állatsereglete, mely a nyáron Pécsen volt látható, jelenleg Belgrádban tartózkodik, s a múlt vasárnap szintén ily tragikus jelenetnek volt színhelye. A fiatal Maxim, az a föltűnést keltett idomító ugyanis vasárnap délután ismét a vadállatok közé ment, s talán nem is sejtette, hogy utoljára. Éppen a tigris és hiéna ketreczben produkálta mutatványait, midőn a két vad egyszerre neki ugrott s körülbelül három percig marcangolta a tehetetlen fiatal embert. Csak nagy nehezen sikerült őt végre kiszabadítani, de természetesen már eszméletlenül. A szegény Maxim 37 sebet kapott, s most iszonyu kínok közt vívódik a halállal.

— **(Szerzetesből világi pap.)** A megyés püspök Blazekovic István horvát krajnai szent-ferenczrendi szerzetest, miután Rómából az abszolúciót megkapta, a pécegyházmegye kötelékébe vette föl s legközelebb rendeltetési helyére küldi.

— **(Ingyenes rajztanfolyam iparossegédek számára.)** Többször említettük már, hogy a közoktatásügyi miniszterium az iparossegédek részére ingyenes rajztanfolyamot nyit, hogy abban a segédek, kiknek iparukhoz rajzra szükségük van, tovább képezhessék magukat. Az ipariskolai bizottság elnöksége most fölhívást bocsájtott ki a rajzoktatásra való jelentkezés végett. A kőműves-, ács-, asztalos-, esztergályos, építő- és műlakatos-, bádgos-, rézműves-, gépész-, arany- és ezüst-műves- és kárpitos-segédek, kik a tanfolyam részét venni óhajtanak, ebbeli szándékukat Schneider István fölügyelő-igazgatójánál, mint az ipariskolák igazgatójánál (belvárosi népiskola irodahelyiségében) e hó 25-én (holnap) és november 1-én (mindenkor d. e. 10—12 óráig) jelentsék be. Az oktatás helyiségét és idejét a jelentkezők számától teszik függővé.

— **(Halálozás.)** Haksch Karolina — Haksch Antal nyug. pénzügyi számtanácsos leánya, lapunk szerkesztőjének unokanővére — e hó 20-án 45 éves korában elhunyt Darázson. — Geiszler Henrik, Apponyi S. gr. nyugalmazott uradalmi számtartója, e hó 20-án, 68. éves korában elhunyt Pécsen.

— **(A szegény sorsu tanulók javára rendezendő hangversenyen,)** mely november hó 4-én, este 8 órakor a Hattyuteremben tartatik meg, Pallavicini grófnőn kívül Teinzmann Viktorné is közreműködik, ki ez alkalommal Mascagni Péternek a zenevilágban közfigyelmet és tetszést keltett „Cavalleria rusticana“ című dalművéből, az „intermezzo sinfonico“ részletet fogja zongorán előadni. Részt vesznek még és emelni fogják e műdarab hatását Girardi Józsefné harmoniumon, Löhr és Reiter hegedűn, Körner violán, Girardi József gordonkán és Zoller contrabasson. A program e szerint igen érdekes és a közreműködők hírneve minden esetre biztosítéka annak, hogy a pécsi közönség valódi műélvezetben fog részesülni.

— **(A vasárnapi munkaszünet Mindszentek napján.)** Mindszentek napja ez évben vasárnapra esik. Nehogy az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló törvény határozmányai következtében bárki is akadályozva legyen abban, hogy az említett napon általában

követett kegyeletes szokást az eddigi módon követhesse: a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy mindenszentek napján egész napon át végezhető: 1. a temetők, egyházak, sirok és kripták díszítésére szolgáló cikkek árusítása. Ehhez képest az ily cikkek árusításával foglalkozók boltjaikat nyitva tarthatják. 2. A temetők, sirok és kripták díszítéséhez szükséges ipari munka. 3. Az említett célból az áruk és egyéb szükséges szerelvények szállítása. A fentebb föl nem sorolt cikkek árusítására nézve, és bármely más tekintetben a július 1-én kiadott miniszteri rendelet intézkedései irányadók.

— **(A Mór-áldások)** tegnap este kezdődtek meg a székesegyházban. A szent Mór néhai pécsi püspök emlékére rendelt áldások a rózsafüzér áldásokkal egybekötve naponként este 6 órakor tartatnak s a szertartást Szeredy József dr. apátkanonok és várplébanos fogja végezni.

— **(Új pósthivatal.)** Somogy Bányavármegyében fekvő községben folyó hó 16-dikától kezdve pósthivatal nyitattott meg.

— **(A néhai budapest-pécsi vasút üzletigazgatósága,)** mely a pécs-bares-mohácsi vasút üzletvezetőségével egybekapcsolva Budapestre székelt, — mint a F. Z. értesül — jövő januárban Zágrábra tétetik át. Ebből aztán azt következtetik, — a mit külön következtetni fölösleges, mert meghaladott állapot — hogy a pécs-baresi vasút államosítása legeslegközelebb megtörténik, a mohács-pécsi s illetőleg villány-pécsi vasúttal pedig az egyöntetű kezelésre nézve szerződéses viszonyba lép a m. á. v. — Miután a pécs-budapesti vonalból budapest-fiumei vonalat kerítették, ennek a vonalnak az üzletigazgatását — még csak — értjük, hogy miért viszik Zágrábra; hanem hogy a hajdan itt székelő pécs-bares-mohácsi vonal üzletvezetőségére mi szükség van Zágrában — ezt a m. á. v. igazgatósága által követelt magasabb vasúti politikának ismerete nélkül hiába igyekeznénk megfejteni. A pécs-bares-mohácsi üzletvezetőséget valamikor csupán azért vitték el Pécsről, hogy Budapestben legyen; ennél valami fontosabb ok nem követelte ezt az áthelyezést. Akkor mindent Budapestre centralizáltak — akár volt az helyes, akár káros. Most meg azt vették oda fönt a fejükbe, hogy ők decentralizálják, a mit különben jól is tesznek; hanem hát ha már Budapestnek nem kell az az üzletvezetőség, avagy ha a budapest fiumei vonal érdeke úgy kívánja, hogy ennek, t. i. a budapest-fiumei üzletigazgatósága Zágrában legyen, úgy ne cipeljék vele együtt a pécs-bares-mohácsit is, melynek édes kevés köze van amahhoz, hanem adják vissza annak a városnak, a melytől elvették csak azért, hogy Budapestnek adják. De hát ők a pécs-bares mohácsi vonalat Zágrábról fogják dirigálni, akár csak Kölkedről a napot.

— **(A borárok Dunántúl.)** A „Somogy“ szerint a borárok következőleg állnak literenkint több borvidéken: Szegvárdon az újbor literje 24—26 kr., a kitűnő ó-vörös bor 54—60, közönséges 36—40 kr. Badacsonyan újbor még nincs; az óbor 36—40 kr. A kitűnő asztali bor 54—62 kr. Csemege bor 1 frt. Pécsen újbor 26—36 kr., óbor 30—36 kr. Zalai kisebb hegyeken újbor 28—30 kr., óbor 38—42 kr. Siklóson újbor 28—32 kr., óbor 50—52 kr. Drávavidéken: újbor 24—28 kr., óbor 32—38 kr. Kaposvárott a nagyon is közönséges bor literje 30—36 kr., a jobb minőség 40 kr.

— **(Huszonnégyszékes seb.)** Vasárnap délután szörnyű verekedés folyt le az üszögi országúton levő koresmában a vasárnapi munkaszünetet élvező munkások között, kik az egész délutánt boros kancsók mellett töltötték el a koresmában. Mint rendszeren ők is szöváltással kezdtek — és verekedéssel végezték az „áldásos“ munkaszünet napját. Hármán valának a „hősök“: Fusz Román, Keller Ignác és az öreg Schweininger, aki sehogy sem akart engedni a — negyvennyolczból. E miatt Fusz pofon is ütötte s a tehetetlen öreget verni kezdte. Erre a többi ott levő munkás meg Fusznak rontott és úgy össze ütlegelték és vagdosták, hogy mikor a segélyére sietett emberek kimentették, eszméletlenül kellett lakására szállítani, hol az orvos 24 sebet konstataált rajta. A verekedő munkások futásnak eredtek ugyan, de a rendőrségnek mégis sikerült őket elfogni s a kapitánysághoz szállítani.

— **(Legelő-fölosztás.)** A helybeli kir. törvényszékhez Áta, Vókány, Szárász, Szalatnak és Szerdahely községek kérvényt nyújtottak be, melyben a legelő-fölosztást kérelmezik. A kir. törvényszék e községekben az előnyomozást elrendelte. Angyal Pál kir. törvényszéki bíró már érintkezett Szerdahely községgel, hol a telkesek nagy része a legelő-fölosztás mellett nyilatkozott, s így ennek elintézése legközelebb megtörténik.

— **(Áthelyezés.)** A kereskedelemügyi miniszter Rátkovszky Gyula budapesti pósta és távirda segédmérnököt szolgálati érdekből a pécsi pósta és távirda igazgatósághoz helyezte át. — Kobler Vilmos helybeli posta- és távirdatiszt a bonyhádi — Vad István bonyhádi tiszt pedig a helybeli posta- és távirdahivatalhoz helyeztetett át.

— **(Arczképleleplezési ünnepély Szigetvárott.)** Mult vasárnap leplezték le Szigetvárott — mint nekünk onnan írják — Wenckheim Frigyes báró arczképét rendkívül nagy számú közönség jelenlétében. Szigetvár városa ugyanis sok jót élvezett a nemes bárótól, ki a hatvanas években több mint 30,000 forintot adott a városnak főleg kultur czélokra. A leplezés délelőtt 10 órakor volt a Zrinjytéren. Tóth István ügyvéd emlékbeszédet tartott, melynek befejeztével mozsárdörgés és Rákóczy-induló hangjai közt leplezték, a kitűnően sikerült arczképet, melyet Stettka Gyula festett. Délután egy órakor a „Korona“ vendéglőben fényes bankett volt, melyet táncmulatság zárt be, melyen a talp alá valót kivilágos virradtig Farkas Sándor zenekara húzta.

— **(A kilencz Tallián.)** Lapunk egyik múlt számában említettük, hogy a somogyiak a dunántúli közművelődési egylet somogyi fiókját legközelebb megalakítják. Ez okból már kibocsátották a gyűjtőlevelet aláírás végett. A somogy megyei Tallián család kilencz tagja irta legelőször alá a gyűjtőlevelet, mindegyike 100—100 frtot áldozván a nemes célra. A gyűjtőíven ezen érdekes sorrendben jó a kilencz adakozó: Tallián Béla főispán, Tallián Gyula alispán, Tallián János nyug. hétszemélynök, Tallián Denes külügyminiszteri osztálytanácsos, Tallián Lázár címzetes püspök, Tallián Ede kanonok, Tallián Pál földbirtokos, Tallián Béla nyug. honvédkapitány és Tallián Andor huszárszázados.

— **(A hatóság köszönetnyilvánítása.)** A város hatósága köszönetét fejezte ki a honvéd parancsnokságnak és a Zsolnay-gyári tűzoltó testületnek öntöláldozásukért és a gyors segítségért, melyet a Höffler féle gyár égése alkalmából tanúsítottak, s mi által nagyban megakadályozták a tűznek tovább terjedését.

— **(Több lesz a bankó.)** A pénzügyminiszter mindkét kormány hozzájárulásával elhatározta, hogy a jövő évben több új államjegyet fog nyomtatni és pedig: 59 millió drb egyforintost, 14 és fél millió drb ötfórintost és 1 millió drb ötvenforintost. E bankjegyek előállítására 762.800 frtba kerül, melyből hazánkra esik 238.140 frt.

— **(A cigányok ügye.)** A belügyminiszter fölhívta a vármegyei törvényhatóságokat, hogy szigorú szabályrendeleteket alkossanak, melyek szerint a foglalkozást és állandó lakást igazolni nem tudó cigányokat a megye területén meg ne tőrjenek; ha pedig megyei illetőségűek, akkor tiltassék meg nekik a ló-fartás.

— **(A szegzárdi igazságügyi palota)** építés, melyről már megemlékeztünk, gyorsan közeledik befejezéséhez. A kétemeletes palotát most egy éve kezdték építeni, november közepéig készen kell lennie. A palota díszére válik Szegzárdnak, csak azt kifogásolja a közönség, hogy olyan elrejtett helyen van, ahol nem imponálhat. Ez azonban most mellékes körülmény; a földolag az, hogy az 1892. év tavaszán az igazságszolgáltatás közegei beleköltözhetnek s egy fedél alatt lesz a kir. törvényszék, kir. ügyészség, kir. járásbíróház, kir. telekkönyvi igazgatóság, a melyek ez ideig mind más meg más épületben, egymástól meglehetősen távolságra voltak.

— **(Baross nem enged a katonának.)** A közös hadügyminiszterium már régebben fölkérte az osztrák és a magyar vasutak igazgatóságait a katonai árakra nézve fennálló tarifák leszállítására, minthogy az új olcsóbb polgári tarifák következtében az előbbieket rovására történt a változás. Ez ügyben az összes vas-

utak értekezletet tartottak a közös hadügyminiszteriumban, mely alkalommal a katonai kincstárnak engedményeket tettek a katonai árutarifát illetőleg, azon föltétellel, hogy valamennyi magyar és osztrák vasutnak el kell fogadni az új olcsó katonai tarifát. — Most bécsi lapok jelentik, hogy Baross miniszter nem engedte meg, hogy a magyar állami és magánvasutak e tarifát elfogadják, a minnek az lett következménye, hogy az osztrák magánvasutak fölmentettek kötelezettségeik alól. — Egy, a hadügyminiszteriumban megtartott újabb vasuti értekezleten, melyen ezuttal csupán az osztrák vasutak vettek részt, a vasutigazgatóságok kijelentették, hogy főtartják a tett engedményeket, ha az összes osztrák vasutak behozzák vonalainkon az új tarifát. A déli vasut magyarországi vonalait azonban föltételezik, hogy a magyar keresk. miniszter beleegyezését adja.

— **(Az I. pécsi betegsegélyző és temetkezési egyesület)** nemrég tartotta meg évi közgyűlését, melyen az egyesületnek sok éven keresztül volt elnökét, Mikóts Jánost újból 3 évre — közfölkialtással — megválasztották, másodelnökké pedig Asztalos Nándort. Az egyesület 23 évi fönnállása alatt még nem volt oly nagy megröbaltásnak kitéve, mint a lefolyt 2—3 évben, a midőn is az influenza miatt 3327 frt 66 krt, a tifusz miatt pedig 4315 frt 57 krt fizetett ki a pénztár részint gyógykezelésre, részint az elhalt egyeteli tagok temetkezési jutalékaira. E két járvány alatt azonban derekasan kiállta a próbát s mindemellett is oly virágzásnak örvend, hogy ma 1850 tagot számlál s 14.800 frt készpénzvagyonnal rendelkezik, ami nem megvetendő summa; a tagok száma pedig még napról-napra növekedik, mert az alapszabályokban előirt havi járulékok oly csekélyek, hogy még a kevésbé tehetős osztálybeliek is könnyen beléphetnek az egyesületbe. A havijárulék napi részletekre fölösztva egy napra nem esik egy egész krajczár (99 századrész kr.), a mit még a koldus is nélkülözhet. Ezért a pár krajczárért az egyesület minden becsületes embert kebelébe fogad és alkalmat nyújt nekik, különösen a kevésbé tehetőseknek a rendes gyógykezelési szolgáltatmányokon fölül még szerény tökemegtakarításra is, mely a viszonyokhoz mérten az előirt 40 frt jutalékot 60—70 frtig is meghaladhatja, s ezáltal abba a helyzetbe juttatja a tagokat, hogy a családjukban netán előforduló halálesetknél tisztességes eltakarításra tarthatnak jogot, a nélkül, hogy — mint ez máskülönbben megtörténni szokott — akár a kórházakra, akár pedig könyöradományokra szorulni lennének kénytelenek. Ez az egyesület már nem ritka példakkal mutatta meg intézményének jótékony és áldásos hatását, a mennyiben — különösen az alsóbb osztályból nagyon sokan a betegség és halálesetek szomorú idejében egyedül az I. pécsi betegsegélyző és temetkezési egyesületnél találtak menedéket. Hogy az egyesület ily sikereket ért el, azt az önzetlen s tiszta vagyonekezelésnek s a tisztakar lankadatlan ügybuzgalmának köszönheti, a miért az elismerés Egry József egyeteli jogtanácsost, Mikóts János elnököt, nemkülönbben a mindenkor szolgálatra kész és önföladozással közreműködő Patáky Lucidus és Czirer Elek dr. egyeteli orvosokat illeti meg.

— **(Az állandó kataszter 1892. évi működése.)** A kataszteri háromszögelést és határleírást csak a Dunán innen és erdélyrészi megyékben fogják eszközölni, míg a mérnöki helyszínelést Tolna és Somogy vármegyékben rendszeresen. — Horvát-Szlavonországban pedig a szükséghez képest vizslik keresztül. A mérnöki nyilvántartást a szükséglethez képest fogják vezetni és az e czélra szükséges térképmásolatokat is el fogják készíttetni.

— **(Schmidt Frigyes báró emléke.)** Schmidt Frigyes báró híres ömepítőnek, ki a mi székesegyházunkat is renoválta, s a ki tavasszal oly váratlanul elhunyt; Milanoban emléket fognak emelni. Milanoban már e czélból több tekintélyes polgárból álló bizottság alakult, a melynek tagjai közt vannak: Visconti-Venosto és Arigo Boito, a „Mefistofeles“ világhírű szerzője. Schmidt Frigyes báró ugyanis 1857-től 1859 végeig Milanoban működött, hol elévülhetetlen érdemeket szerzett magának, mit a milanoiak egy díszes emlékszóborral akarnak meghálálni.

— **(Új személy és podgyász zóna-díjzabás életbe léptetése a dunántúli**

helyi érdekű vasutak vonalain.) A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a dunántúli h. é. vasutakon, melyek a legközelebb megnyitandó pozsony-porpaczi vonalát, valamint a esáktornya-, ukki-, bobajánosháza-, sümeghi-, és sümegh-tapolczai helyi érdekű vasutakat magukba foglalják a pozsonyszombathelyi vonal megnyitási napjával a személy- és uti podgyász szállításra nozve új olcsó zóna díjzabás lép életbe, melynek alaptételei a m. kir. államvasutak egységtételeinek felelnek meg. Ezen intézkedés következtében a volt esáktornya-zalaegerszeg-ukki helyi érdekű vasut 1890. november hó 10-től a bobajánosháza sümeghi h. é. vasut 1891. márczius hó 1-től és a sümegh-tapolczai h. é. vasut megnyitási napjától érvényes vonalszakasz rendszerű személy- és podgyász díjzabások hatályon kívül helyeztetnek.

MŰVÉSZET IRODALOM.

Az Atheneum naptárai.

Az Atheneum könyvkiadó vállalat egy csomó naptárral jelent meg a könyvpiaczon. A legvaskosabb köztük az Atheneum nagy képes naptára, melynek 1892-re szóló kötete a vállalat harminczharmadik évfolyama, díszes czimképpel s ez évben először erős, elegans, kemény kötésben. E naptár irodalmi tartalmából, (melyet évtizedeken át előkelő ízlés és magas irodalmi színvonal jellemzik) elég lesz megemlítenünk, hogy a magyar szépirodalom oly kiváló művelői, mint Jókai Mór, továbbá Lévy József, a régi költői gárda e mély lelkű dalnoka, Tolnay Lajos, a magyar Dickens, Dalmady Győző, a hazafias költészet e puritán művelője, Murai Károly, a gyorsan hirre kapott humorista, Szokolay Kornél, ez elsőrangú sportíró, Kozma Andor a humorista és költő s még számosan gazdagították dolgozatokkal. Az Atheneum képes nagy naptárának tartalma különben a következő: Naptárrész 16 lap közbetett napló-ívekkel, — Az év történetéből 43 lap 42 képpel. — Szépirodalmi rész 80 lap. — Ismeretterjesztő és Közhasználati rész 32 lap. — Tiszti ezimtar 212 lap. — Vásárok jegyzéke 20 lap. Összesen tehát 408 lap 42 képpel. A nagy képes naptár ára 1 frt. — Az Atheneum Kossuth naptára, melybe Kossuth Lajos maga egy nagy tanulmányt küldött a szerkesztő fölkérésére e naptár részére. Tudtunkkal ez az első eset, hogy Kossuth Lajos naptárba ír. Kossuth az értekezést amolyan emlékezet segítőül saját maga számára még 1875-ben írta s azóta a dolgozat irományai közt hevert. Tartalmából kiemeljük a következőket: Kossuth Lajos élete 9 képpel. — Kossuthhoz. Költemény Inezedy Laszlótól. — A csonka honvéd. Elbeszélés. — Budapest és Bécs. Réthy Dezsőtől. 4 képpel. — A honvéd családja. Elbeszélés. — Az új Kossuth-nóta. Hangjegyek szöveggel. Szentirmay Elemértől. — A munkások világmozgalma. — Adomák. — Közhasznu tudnivalók stb. stb. A naptár ára 30 kr. — A Petőfi naptár tartalma: Petőfi élete és költészete. 6 képpel. — Petőfi sirja. Költemény Komócsy Józseftől. — A rigmusos jegyző. Elbeszélés Sebők Gyulától. — A szerb király-dráma 2 képpel. — Nóta a fonóleányról. Költemény Komócsytól. — A szobámról. Elbeszélés Murai Károlytól. — Haynald Lajos. Arcz képpel. — A Petőfi-Társaság. 3 képpel. — A pusztá rendőrei Kada Elektől. — A négy kabátok. Elbeszélés László Elektől. — Adomák. — Közhasznu tudnivalók stb. stb. A naptár ára 40 kr. — Az Atheneum dalos népnaptára, mely a magyar dalnak van szentelve s a legkedvesebb, legszebb magyar népdalokat közli. A magyar népdalról annak leg-hivatottabb művelője idősb Ábrányi Kornél értekezik. A naptár számos becses kótát is közöl s zeneszerzők, művészek arczképeit adja. Ára 30 kr. — A zóna-naptár a vasuti humor egész tárházát s a vasuti tudnivalók minden részletét nyújtja. Ára 25 kr. — Az Atheneum magyar közgazgatási kalendárium a az összes magyarországi tisztviselők és hatóságok pontos, teljesen megbízható ezimtára adatait tünteti ki. E naptár is igen czélszerűen tartós kemény táblába van kötve. Ára 70 kr. — Az Atheneum kis képes naptára a nagy képes naptár összes szépirodalmi

és illusztrált részét magában foglalja s így azoknak, kik a tiszti ezimtart nélkülözhetik, kevés pénzért gazdag olvasmányt nyújt. Ára 60 kr.

VEGYESEK.

— **A fotografáló vadászpuska.** Jövőben a vadászok ha nem is vihetik haza az elhibázott vadat, haza vihetik annak fotografiáját. (Amivel egy-egy szerény vasárnapi puskás be is fogja érne!) Lechner bécsi fotograf-üzletében oly puskát találtak föl, melylyel fotografálni is lehet. Amint a czélzó ember fölhuzza a kakast, e pillanatban kinyílik a puska csövének végére elhelyezett apró fényképkészülék s a czélba vett tárgy meg van örökítve. Hogy le is van-e löve? az már más kérdés. A fénykép a czélt (repülő vagy futó vadat, táblát stb.) s ennek környezetet mutatja a kakas fölhuzásának pillanatában. Ha ennek keresztező pontja a czéllal összeesik, a találat kétségtelen volt; különben a czélznak a kép középpontjához való állása azt mutatja, hogy hová hibázott a vadász. A dolog tehát a vadászat barátjaira nézve nem csekély érdekekkel bír s katonai czélokra is (a czélzás ellenőrzése) használható. A porosz fegyvervizsgáló bizottság Spandauban már rendelt is az új találmányból, hogy azt kipróbálja.

— **A walesi herczeg** november 7-dikén lesz ötven éves. A londoni City körében mozgalom indult meg e nap megünneplése czéljából. A walesi herczeg azonban, a kinek e szándék tudomására jutott, a leghatározottabban tiltakozott minden ünneplés ellen, kijelentvén, hogy semmi örvendetest nem talál abban, hogy ötven esztendő nyomja vállait. A City eunélfogva kénytelen lesz arról a tervről, hogy a jövő hónapban a walesi herczeg születésnapján nagyobb ünnepélyt rendezzen lemondani.

— **Furfangos írrok.** Tulasovics, a nyitrai püspöknek egyik gazdasági íroka nagy furfanggal föl akarta használni az öreg püspök gyöngye látóképességét s mindenféle aláíras végtelet eléje terjesztett iratok közt egy hivatalnok elbocsátásáról szóló bizonyítványt is tett elébe, melynek alsó végét egy hátára ragasztott, 40000 forintról szóló váltónak megfelelő végső része képezte. A püspök alá is írta azt. Midőn a ravasz írrok a nyitrai takarékpénztárnál a váltót érvényesíteni akarta, a dolog ott föltűnést keltett és az uriembert egyszeriten a rendőri hatóság elé vezettették, mely az elővizsgálat befejezése után a kir. törvényszéknek fogja át-szolgáltatni.

KÖZGAZDASÁG.

— **A trafik 1890-ben.** A hazai 12 dohánygyarban készitettek összesen 630.19 mm. burnót 18,880.18 mm. finom és 127,922.28 mm. közönséges pipadohányt, 355,446.765 drb szivart, 435,630.120 drb szivarkat. Eladatott pedig a kincstári tőzsdékben Magyar- és Horvátországban:

a) Belföldi közönséges szivar	445.261,896 drb
„ különlegességi „	13.126,600 „
b) Papirszivarka közönséges	446.863,700 „
„ különlegességi	7.048,670 „
c) Havanna szivar közönséges	622,800 „
„ „ különlegességi	1.286,354 „
d) Közönséges pipadohány	14.320,446 kgr
különlegességi „	152,610 „
e) közönséges burnót	78,909 „
különlegességi „	95 „

Ugy a gyártás, mint az eladás határozott emelkedést mutat. Az osztrák dohánykezelőség részére kivitt nyers dohány 28.129,695 kgr. 4.862,701 frt 87 kr. értékben, a múlt évinél 1.750,141 frt 21 krral több. A kincstár bevétele volt gyártmányok ezimén 37.79 millió forint. Az elfogyasztott gyártmányokból tejenként 1.01 kgr. esik. A dohányelárusítást 375 nagy és 44,541 kis tőzsdében közvetítik. A dohányegyedáruság brutto bevétele 39.11 millió frt volt, a melyből tiszta jövedelem 24.27 millió frt tehát a brutto bevétel 62 százalék.

— **A magyar liszt védelmére** újabb szabadalmat vett az országos malom-egyesület. Ez bizonyára nagyon üdvös gondolat volt, ha megfontoljuk, hogy mennyiféle lisztet adtak el ugyanolyan elnevezéssel eddig. A mióta a lisztminőségek számait megkevesbitették, azóta létezik a malom-egyesület tagjai között

azon egyezmény, hogy csakis valódi minőségeket adnak el, vagyis, hogy a számnak megfelelőleg készítsék mindnyájan lisztjeiket. Hogy a közönség a liszt valódiságáról meggyőződjék; együttesen meghatározott típusokat készítettek és azokat a keresk. kamaránál letétbe helyezték. A zsákok jegyeit (az ólomzót) pedig úgy módosították, hogy azon az egyik oldalon a malom czége, a másik oldalon pedig a védjegy és liszt száma legyen. A védjegy áll három buza kalászból összeállított háromszögből, a melyek felső csúcsa két oldalán a magyar típus sokat mondó jele M. T. áll, a háromszögben pedig a lisztminőség száma. A patens csakis a malom egyesület tagjaira terjed ki, úgy hogy azon malmok, melyek nem irták alá az egyezményt, egyáltalában nem is használhatják azt.

— **A pécsi sertéshizlaldában** f. hó 22-én a sertés állomány: 487 drb kövér, 1472 drb félkövér, 119 drb sovány, 383 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 45—46 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 30—36 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 6 frt 70 kr. m.-m., árpa 6 frt 20 kr. m. m. Darálás 50 kr. m. m.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. M. A vaskos küldeményt örömmel vettük már csak azért is, mert ebből a lap iránt viseltetett jóindulatot olvastuk ki. Átolvasására még nem volt időnk. Annak idején értesíteni fogjuk a küldemény sorsa felől.

L. J. B a k s a. Atudósítást köszönjük. Az a kis hirdetés azonban nem vehető föl máshol, csak a nyilttérben s ezért 1 frt hirdetési díj jár a kiadóhivatalnak.

Egy pékmester. Jogában állott. Egy hasonló esetben, midőn egy pék a süteményt szt. István napján a megrendelőkhöz kocsin elszállította, a II. foku forum az I. foku marasztaló ítéletet megváltoztatta s panaszoltat fölmentette. A megokolás így szól: Minthogy a pékipar terén kifejtett szokásnál fogva az elárulás nagyobbreszt ombulanter történik s minthogy ennél fogva a péksütemények a megrendelőkhöz és fogyasztókhöz történő kihordása a péksütemények elárulásának kiegészítő részévé vált, s minthogy a kereskedelmi miniszteri rendelet II. cikkének 7. pontja a pékiparnál az elárulást általában a munkaszünet alóli kivételekhez sorolta: a panaszlott terhére rótt cselekményt kihágásnak tekinteni nem lehetett.

N. S. Nehogy a mai tárczarovatban megjelent cikk közlését annak tulajdonítsa, hogy talán csak az újabb beküldött tárcza láttára jutott eszünkbe azt előkeresni: kijelentjük, hogy jóval az újabb küldemény megérkezése előtt adtuk szedésbe ezt a kedves kis apróságot. Az újabbat még nem ismerjük.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1891. évi október hó 17-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza) őszi	—	frt	—	frt	—
) tavaszi	10	20	9	90	
) új	—	—	—	—	
Kétkezese) ó	9	80	9	70	
) új	—	—	—	—	
Roza) ó	9	70	9	60	
) új	—	—	—	—	
Árpa) őszi	—	—	—	—	
) tavaszi	7	—	6	—	
) új	—	—	—	—	
Repeze)	—	—	—	—	
Bükköny) széna	—	—	—	—	
Kukoricza) ó	6	60	—	—	
) új	—	—	—	—	
Széna) ó	2	50	2	—	
) új	—	—	—	—	
Szalma)	2	—	1	8	

Kínalát: erős (mintegy 600 gabonaköcsi volt a piacon).

NYILT-TÉR.)*

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, miszerint

ügyvédi irodámat

f. é. október 20-tól Majláth-tér — irgalmas-rend — új bérházába (középső kapu I. emelet) helyeztem át.

Ugyanott kiadó lakások iránt is felvilágosítást ad

Dr. Egry Béla

ügyvéd — házgondnok.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik idős

ERÖSSY JÓZSEF

úr földi maradványainak örök nyugalomra helyezése alkalmából megjelentésükkel, avagy részvétnyilvánítás által fájdalomukat enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

E hó 15-én bőrgyárunk szárító kamarái és az azokban elhelyezett nagymennyiségű bőrárak tűzvész által elpusztítottván, melyek a **Magyar-Francia Biztosító Részvény-Társaságnál** lévén biztosítva, említett társulat példás gyorsasággal és a társulat a károk rendezése körül szerzett jó hírnevének megfelelő coulans módon teljes megelégedésünkre rendezte tetemesebb kárunkat, a miért is elismerőleg közöljük azt nyilvánosan.

Pécs, 1891. október 21-én.

Höfler testvérek és társa.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: **NAGY FERENCZ.**

Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

15350. sz.
1891.

Pályázati hirdetmény.

Melynél fogva Pécs szab. kir. város hatósága részéről a f. évi ^{122.} _{13474.} sz. közgyűlési határozat rendelkezése folytán ezennel köztudomásra hozatik, hogy a — lemondás következtében üresedésbe jött

„községi birói”

900 frt évi fizetéssel javadalmazott állás — f. hó 29-ik napjára kitűzött rendkívüli közgyűlés alkalmával választás utján be fog tölteni.

Felhivatnak tehát azok, kik ezen állásra a kellő képességgel bírnak, hogy ez iránti kérvényüket magyar állampolgárságuk, képzettségük, koruk, erkölcsi magaviseletük és netán eddigi alkalmaztatásuk kimutatása mellett, **f. hó 27-ig a polgármesteri hivatalban** benyujtsák.

Pécsett, 1891. évi október hó 20-án.

Aidinger

kir. tanácsos, polgármester.

Original

SELTERS-VIZ

Kellemes természetes asztali- és gyógy víz (Nassau), mely elnyálkásodás, hurut-, rekedtség-, hólyag és gyomor-bajokban jönak bizonyult

Tessék határozottan „Eredeti” Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignetéval és a dugón „Eredeti” felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt. Seltersi vízszállítás Selters-Weiburgban (Nassau.)

Hirdetések:

390. sz. vh.
1891.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. é. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárдай kir. járásbiróság 2655/1891. számú végzése által Szegszárdi János Benó János ellen 350 frt tőke és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 330 frtra becsült kukoriczából álló ingóság nyilvános árverés utján eladatik.

Mely árverésnek a dárдай kir. járásbiróság 2700/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán **Kopácsos alperes lakásán** leendő eszközésére 1891. év november hó 3-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik, s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen az árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a szerint a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fog.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Dárdán, 1891. évi október hó 20-án.

Schönberger Sámuel,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Pénzbeszedő

ki 100—200 frt biztosítékot adhat, egy helybeli gyári raktárnál azonnali alkalmazást nyerhet; czim a kiadóhivatalban.

Isten

legnagyobb ajándéka az **egészség.**

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztonsággal:

Egger díjjutalmazott Mell-Pastillái.

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el nem mulasztja idejekorán ezek használatát.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 ftos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irt. rend. gyógyszer-tárában. Mohács: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetváron: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odón gyógyszer.

valamint az

Egger A fia cég

gyógyszer különlegességi gyárában Bécs Nussdorf.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a liferálásból ki-maradt 3000 darab nagyszerű kiállítású kitűnő úgynevezett

„Huszár“ ló-pokrócz

gyors pénzszükség miatt a gyári áron alul eladandók. Ezen kitűnő ló-pokróczok 190 cm. hosszúak és 130 cmtr. szélesek, színes csikokkal vannak ellátva,

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda,

míg a készletben tart, most csak

drbja **1 frt 68 kr.** párja **3 frt 30 kr.**

továbbá 3000 drb. újonnan új, fölötté nagy és kész

vászon ágylepedő á frt 1

165. cm. széles 2 méter hosszú, drbja azelőtt 2 ft 50 volt.

Megrendeléseket postautánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöl a

Bécsi aruház „a magyar koronához“

Wien, Margarethen, Rüdiger-gasse V. 1 26. fekete

Szentved ön

köszvény, csúsz, általános ideggyengeség, neuralgia, isiás, hiányos verkeringés, ideges gyomorgyengeség, fejtörődülés, bénaság, álmatlanság, derékfájás vagy hátgerincezzavarban, úgy kérje az illustr. brochurt a díszklevéllel kifizetett, Köln, Wels és Stuttgarton aranyeremmel jutalmazott és Osztrák-Magyarországban kiz. szabadalmazott galvan-electro-magnet. hatásu

frottir - készülékről.

Az fölvilágosítást ad a készülék hatásáról, használatáról és eredményéről. A készülék ára 12 frt. Az illustr. brochur ingyen és bérmentve küldetik a megrendelőnek a gyáros és fölhalálót által. Czím:

Th. Biermanns, Electrotechniker
WIEN, I., Schulerstrasse 18.

LE GRIFFON

a legjobb szívarkapapir

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

„KEGYELET.“

Van szerencsénk a t. közönség becses figyelmébe a legdiszesebb és a legnagyobb választékú

sirkoszoru raktárunkat meglepő olcsó árak mellett ajánlani; továbbá ajánljuk a

Mindenszentek napján

szokásos sir- és sirboltok feldiszipítését és fényes kivilágítását. A szükséges lámpákat kölcsönözzük, kívánatra egyenruhás díszört is állítunk, intézetünk oly nagyban és gazdagon van felszerelésekkel berendezve, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek képesek vagyunk megfelelni, **oly olcsón**, hogy más vállalat arra nem képes. Számos megrendeléseket kérve maradunk tisztelettel

„Kegyelet“ első pécsi dísz-temetések rendező intézete
Ópósta-utca 22. sz. saját házában.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

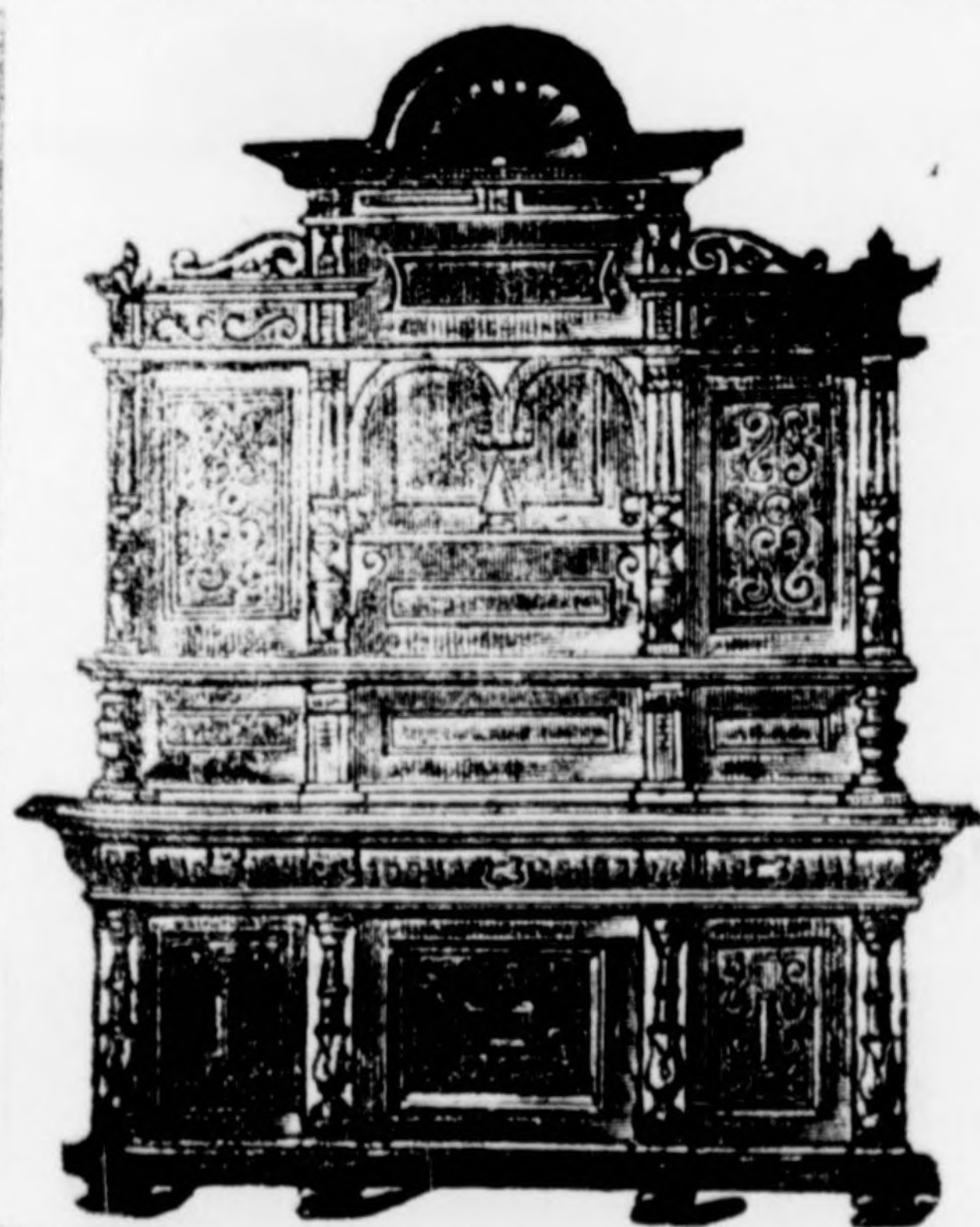
DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendelitetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3. Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos és Spstzer fia kereskedésében.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, dísz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

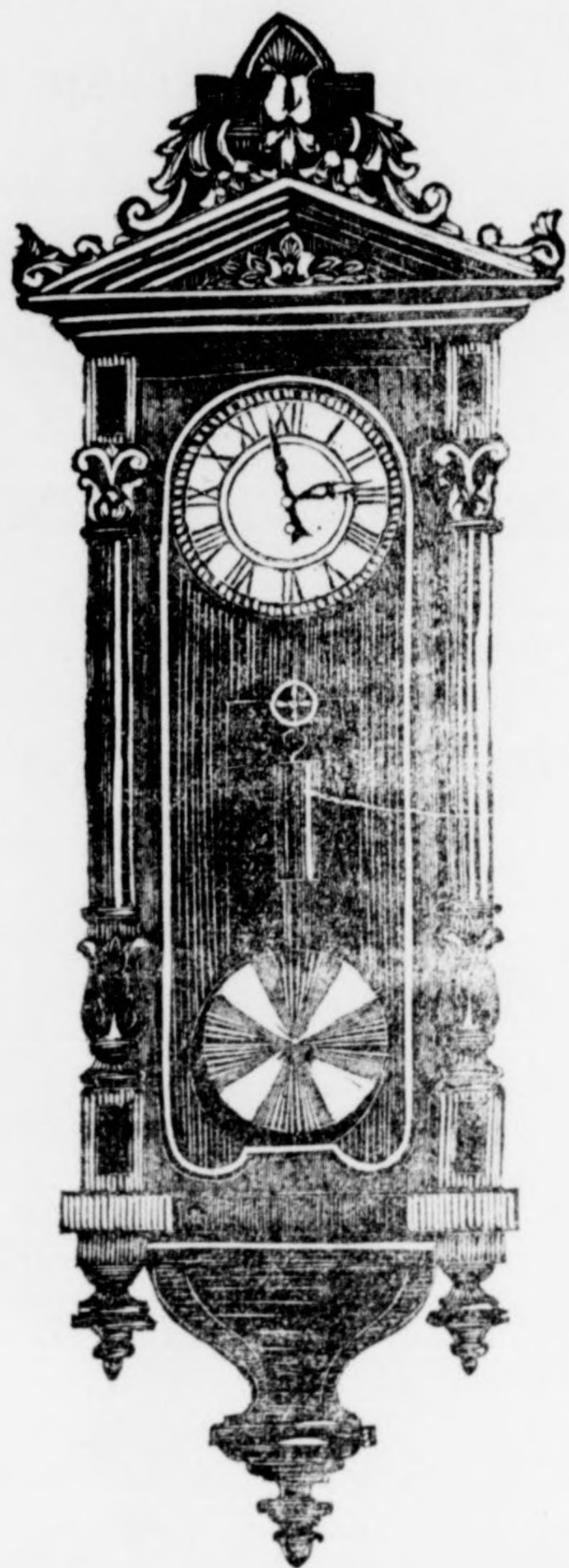
Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy a **Pécsett** már 1780-ik évben alapított

arany-, ezüst-, ékszer- és órás-üzletemet

1891. évi október hó 1-én Király-utca 1. sz. házba (Bazár-épület) helyeztem át, mely helyiséget a jelen kornak megfelelőleg díszesen berendeztem.

Raktáromat tetemesen megnagyobbítva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármily igényeknek a lehető legjutányosabb ár mellett megfelelhettek.

Különös figyelembe ajánlom nagyválasztéku minnennemü

óra-, arany-, ezüst-, ékszer- és különleges-áru-raktáromat,

melyben minden tárgy a m. kir. főfémjelző hivatal által fémjelezve van.

Továbbá nagy választéku legjobb minőségü Alpacca-(China) ezüst raktáromat gyári áron.

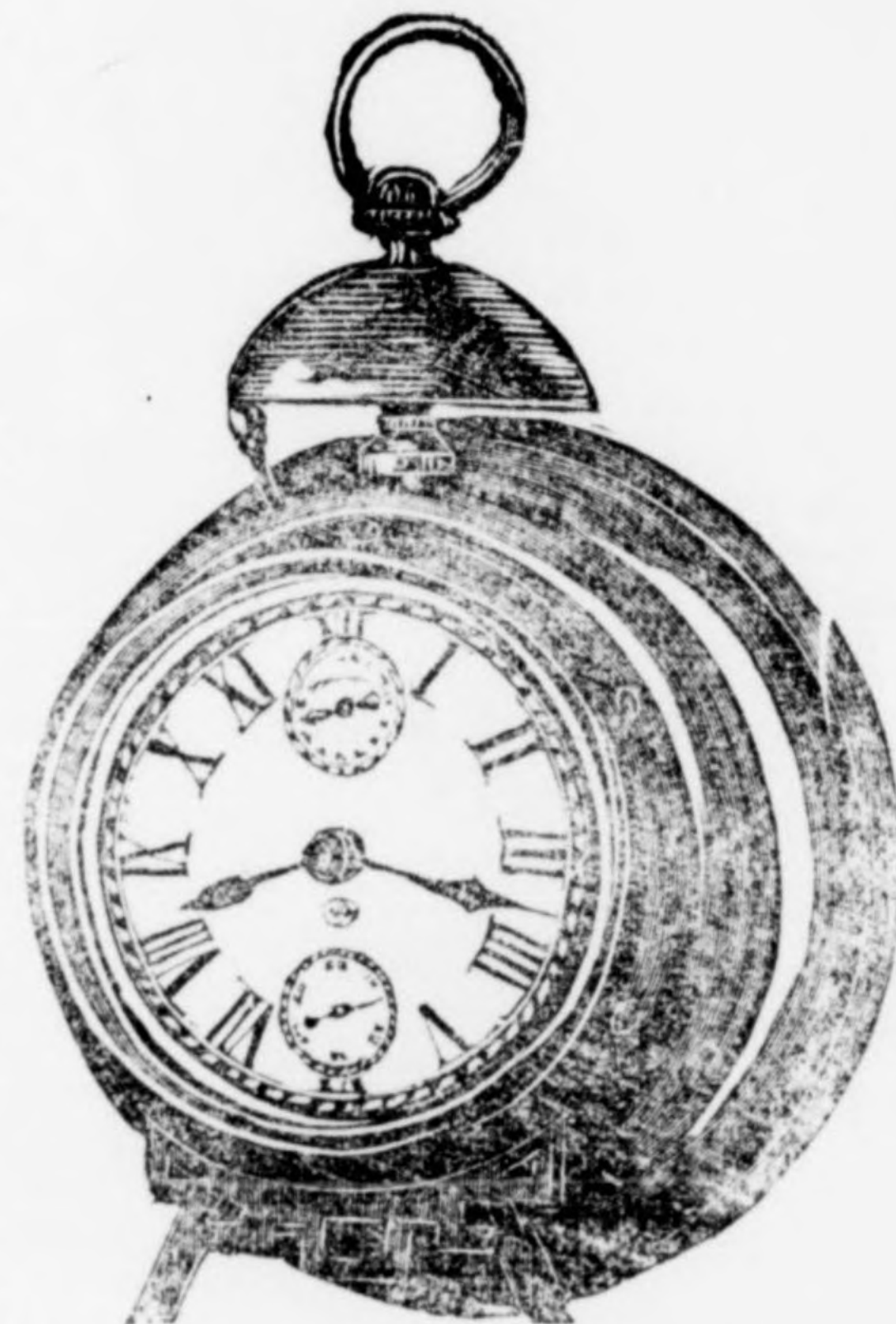
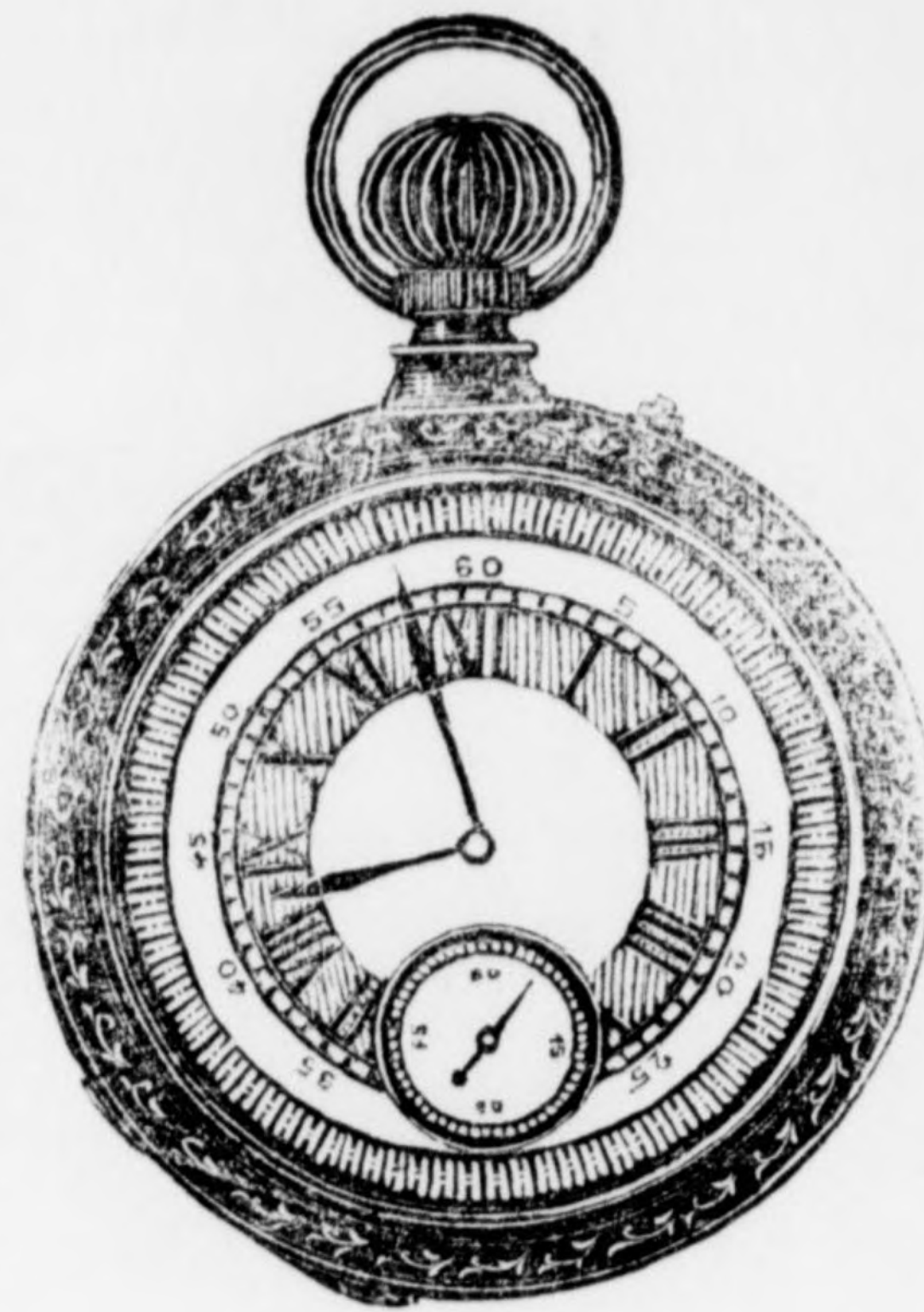
Bárminemü javítások műhelyemben a legjutányosabb árért elkészíttetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A n. t. közönségnek becses pártfogását kérve, maradok mély tisztelettel

Schack Ferencz,

aranyműves, ékszerész és órás.

Ébresztő-óra. Ára 3 frt.

Taizs József Pécsett.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, író-szer és papirkereskedésében kapható:

Valódi „Anthracen-ténta.”

Valódi „Alizarin-ténta.”

Valódi „Király-ténta.”

Valódi „Gallus-ténta.”

Kökorsókban és üvegesékben. (Külföldi és hazai gyártmány.)

➡ **Piros és kék ténta.** ➡

Pecsét-viasz, pecsét-festék.

Autograph-ténta és festék.

Fekete és színes írónok.

➡ Radir-gumi, gumi arabicum, oldva. Tollak és tollnyelek. ➡

Író-, fogalmai és itatós-papírok.

Eau de Labarague,

kitűző szer tinta-, vörösber- és gyümölesfoltok eltávolítására fehérenemüből és papírról.

Jelző ténta, kimoshatatlan.

S minden e szakmába vágó czikk.